

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу курсанти продовжують формувати інтегральну компетентність, особистісні та професійні уміння та навички, а саме:

1. Сформувати у здобувачів вищої освіти знання про: завдання та зміст психологічної підготовки військовослужбовців у системі професійної підготовки; специфіку психологічної підготовки військовослужбовців Національної гвардії України за військовими спеціальностями.
2. Сформувати у здобувачів вищої освіти уміння про: організацію системи психологічної підготовки особового складу у полку (бригаді) та проводити особисто заняття з психологічної підготовки.
3. Надати практику у володінні: методиками і прийомами індивідуального і групового психологічного впливу з метою підготовки особового складу до виконання службово-бойових завдань.
4. Сформувати уявлення: про сучасні тенденції розвитку практичної психології щодо психологічної підготовки військовослужбовців до бойових дій.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 годин): 72 години аудиторної роботи, 48 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – надати знання про сутність, зміст, напрями, форми та методи професійно-психологічної підготовки військовослужбовців. Сформувати навички професійно-психологічної підготовки військовослужбовців у процесі їх службово-бойової діяльності, з врахуванням специфіки діяльності частин та підрозділів Національної гвардії України.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

завдання та зміст психологічної підготовки військовослужбовців у системі професійної підготовки; специфіку психологічної підготовки військовослужбовців Національної гвардії України за військовими спеціальностями.

Вміти:

організовувати професійно-психологічну підготовку особового складу у полку (бригаді) та проводити особисто заняття з психологічної підготовки.

Володіти:

методиками і прийомами індивідуального і групового психологічного впливу з метою підготовки особового складу до виконання службово-бойових завдань.

Мати уявлення (бути ознайомленим):

про сучасні тенденції розвитку практичної психології щодо психологічної підготовки військовослужбовців до бойових дій.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП за спеціальністю «Психологія».

У межах тем «Теоретико-методологічні засади психологічної готовності до професійної діяльності», «Організація професійно-психологічної підготовки військовослужбовців до діяльності в різних умовах», «Застосування психологічної смуги та психологічного моделювання під час практичної психологічної підготовки», «Практична робота по програмі тренінгу створення команди» курсанти працюють з

інформацією, зокрема з використанням системи дистанційного навчання Академії, виступають з промовами і презентаціями, підготовленими ними як груповими так із індивідуальними проектами.

Теми занять та презентацій пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які курсант набуде в результаті навчання: індивідуально-психологічна.

МІЖСЕСІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ (ПОТОЧНА ТА ТЕМАТИЧНА ПЕРЕВІРКА)

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи на підґрунті перевірки конспектів.

Завдання для самостійної роботи оформлюються на зворотному боці конспекту, вітається структуровані форми запису (таблиці, блок-схеми тощо). Обсяг повинен бути розумним, багато тексту не гарантує відмінної оцінки. Необхідно обов'язково зазначати джерела, на які спирається відповідь.

Перелік завдань для самостійної підготовки:

1. Особливості психологічної готовності військовослужбовців спеціальних підрозділів.
2. Комплекс професійних і психологічних якостей військовослужбовців підрозділів спеціального та оперативного призначення.
3. Складові психологічної готовності до застосування вогнепально-силового впливу.
4. Модель психологічної готовності військовослужбовців Національної гвардії України та її сутнісні властивості.
5. Компоненти структури психологічної готовності до діяльності представників ризиконебезпечних професій.
6. Психодіагностичні методики для реалізації емпіричної оцінки психологічної готовності.
7. Загальна характеристика методів вивчення психологічної готовності до службово-бойової діяльності військовослужбовців Національної гвардії України.
8. Психологічні основи організації психологічної підготовки військовослужбовців Національної гвардії України до службово-бойової діяльності в екстремальних ситуаціях.
9. Організація психологічної підготовки військовослужбовців Національної гвардії України до службово-бойової діяльності.
10. “Професійна витривалість та Мотивація обов'язку”, як компоненти психологічної готовності військовослужбовців до службово-бойової діяльності.
11. “Взаємодопомога і довіра”, як компонент психологічної готовності військовослужбовців до службово-бойової діяльності.
12. “Професійна компетентність”, як компонент психологічної готовності військовослужбовців до службово-бойової діяльності.
13. “Вольове зусилля”, як компонент психологічної готовності військовослужбовців до службово-бойової діяльності.
14. Автоматизований психодіагностичний комплекс „психологічна готовність” для визначення психологічної готовності особистості фахівця екстремального виду діяльності.
15. Методи і прийоми психологічної самопомоги при переживаннях військовослужбовцями негативних психічних станів.
16. Методика ситуативно-уявного психорегулюючого тренування.

17. Типові правила поведінки військовослужбовців при виконанні обов'язків служби з охорони громадського порядку.
18. Сутність і зміст психологічної підготовки військовослужбовців до участі в бойових діях.
19. Основні напрями та принципи психологічної підготовки особового складу до участі в бойових діях.
20. Методи психологічної підготовки особового складу.
21. Способи моделювання психологічних факторів бою.
22. Психологічна підготовка майбутніх офіцерів у ВВНЗ.

Перелік літератури для читання:

1. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 201. – 336 с.
2. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2008. – 152 с.
3. Психологія екстремальної діяльності [Текст] : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін. / Під заг. ред. проф. І. І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2016. – 408 с.
4. Основи психологічної підготовки військовослужбовців Національної гвардії України до виконання службово-бойової діяльності в екстремальних умовах [Текст] : посібник / О.С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І.І. Приходько / За заг. ред. проф. І.І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2017. – 122 с.
5. Психологічна готовність військовослужбовців Національної гвардії України до службово-бойової діяльності поза межами пункту постійної дислокації [Текст] : монографія / О. С. Колесніченко, Я. В. Мацегора, В. І. Воробйова та ін. – Х. : Національна акад. НГУ, 2016. – 335 с.
6. Професійно-психологічний тренінг військовослужбовців Національної гвардії України [Текст] : монографія / О. С. Колесніченко, Я.В. Мацегора, І. І. Приходько та ін. / За заг. ред. проф. І. І. Приходька. – Х. : НА НГУ, 2016. – 281 с.

Читати підручники (посібники) цілком не потрібно, вказівки щодо читання будуть даватись викладачем наприкінці лекційних занять.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Курсант має зробити виступ за одним з питань семінару, приймати активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, ставити питання, давати відповіді. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми, мати узагальнено-логічні схеми, таблиці тощо.

“добре” – Курсант має зробити виступ за одним з питань семінару. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми.

“задовільно” – Курсант має приймати участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект повинен містити всю основну інформацію з певної теми.

“незадовільно” – Курсант не готовий до заняття, не приймає участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект не містить основну інформацію з певної теми.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ (РУБІЖНИЙ ТА ЗАКЛЮЧНИЙ КОНТРОЛЬ)

Метою заліку є контроль сформованості в курсантів системи знань і умінь з навчальної дисципліни. Перелік питань до заліку міститься в методичних вказівках до його проведення, що зберігаються на кафедрі і доступні для здобувачів вищої освіти у будь-який час.

Залік здійснюється на підґрунті суми набраних балів отриманих під час міжсесійного оцінювання (поточна та тематична перевірка), виконання завдань з курсу, а також ведення конспекту.

1. Кількість балів за ведення конспекту (самопідготовку) становить від 0 до 40 балів.

2. Кількість балів за аудиторну роботу (у межах вивчення курсу) становить від 0 до 40 балів.
3. Кількість балів, яку можна отримати на заліку становить від 0 до 50 балів. До заліку допускаються здобувачі вищої освіти, які попередньо за підсумками аудиторної та самостійної роботи одержали не менше 50 балів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.
- Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.